

**МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001, Україна
Тел.: +380 44 278-37-23,
факс.: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua <http://www.minjust.gov.ua>

**MINISTRY
OF JUSTICE
OF UKRAINE**

13, Horodetskogo St. Kyiv, 01001, Ukraine
Tel.: +380 44 278-37-23,
Fax.: +380 44 271-17-83

13.01.2017

1272/1583-0-2-16/19

11/10-2004 від 23.12.2016

На № _____

**Народному депутатові України
Білозір О.В.**

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановна Оксано Володимирівно!

Міністерство юстиції України розглянуло в межах компетенції Ваш депутатський запит від 22 грудня 2016 року № 451/03-291, надісланий листом Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 23 грудня 2016 року № 11/10-2004, щодо перевірки інформації про порушення норм Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» (далі – Закон) окремими громадськими організаціями, в яких під виглядом ветеранів здійснюють діяльність колишні комуністичні функціонери, а також неефективного використання цими громадськими організаціями комунального майна м. Києва та в межах компетенції повідомляє.

Згідно з Конституцією України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-яке об'єднання громадян чи обмежений у правах за належність чи неналежність до політичних партій або громадських організацій. Усі об'єднання громадян рівні перед законом (частини перша, четверта, п'ята статті 36 Конституції України).

Правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, гарантованого Конституцією України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань врегульовано Законом України «Про громадські об'єднання» (далі – Закон про об'єднання).

Положення статті 3 Закону про об'єднання визначають принципи утворення і діяльності громадських об'єднань, серед яких, зокрема, принцип

105216

самоврядуності, що передбачає право членів (учасників) громадського об'єднання самостійно здійснювати управління діяльністю громадського об'єднання відповідно до його мети (цілей), визначати напрями діяльності, а також невтручання органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в діяльність громадського об'єднання, крім випадків, визначених законом (частини перша, третя статті 3 Закону про об'єднання).

Утворення і діяльність громадських об'єднань, мета (цілі) або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки, забороняються (частина перша статті 4 Закону про об'єднання).

Засновниками громадської організації можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 18 років, а молодіжної та дитячої громадської організації – 14 років (частина перша статті 7 Закону про об'єднання).

Членами (учасниками) громадської організації, крім молодіжної та дитячої, можуть бути особи, визначені частиною першою статті 7 цього Закону, які досягли 14 років (частина перша статті 8 Закону про об'єднання).

Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи для виконання своєї статутної мети (цілей) має право володіти, користуватися і розпоряджатися коштами та іншим майном, яке відповідно до закону передане такому громадському об'єднанню його членами (учасниками) або державою, набуто як членські внески, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, набуто в результаті підприємницької діяльності такого об'єднання, підприємницької діяльності створених ним юридичних осіб (товариств, підприємств), а також майном, придбаним за рахунок власних коштів, тимчасово наданим у користування (крім розпорядження) чи на інших підставах, не заборонених законом (частина перша статті 24 Закону про об'єднання).

Відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228 (зі змінами), Мін'юст приймає рішення щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян (далі – об'єкт правової експертизи) вимогам Закону.

Процедура прийняття таких рішень визначена Порядком прийняття рішень щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації

або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 року № 354 (далі – Порядок), яка передбачає проведення правової експертизи, за результатами якої складається правовий висновок про відповідність або невідповідність діяльності, найменування та/або символіки об'єкта вимогам Закону.

Відповідно до пункту 4 Порядку підставою для проведення правової експертизи може бути, серед іншого, звернення ініціатора (фізичної та/або юридичної особи, об'єднання громадян та ін.), яке має містити: повне найменування об'єкта правової експертизи та його ідентифікаційний код (у разі наявності статусу юридичної особи); факт порушення Закону (з посиланням на норми Закону); повне найменування, місцезнаходження ініціатора, його контактні дані. Звернення ініціатора, що не відповідає зазначеним вимогам, не є підставою для проведення правової експертизи.

Предметом правової експертизи може бути:

- 1) найменування об'єкта правової експертизи;
- 2) символіка об'єкта правової експертизи, зареєстрована у встановленому законодавством порядку або така, що використовується на офіційних бланках та іншій атрибутиці об'єкта правової експертизи;
- 3) установчі документи (за наявності) об'єкта правової експертизи, програма політичної партії;
- 4) рішення керівних органів об'єкта правової експертизи;
- 5) інформація про співпрацю об'єкта правової експертизи з юридичними особами іноземних держав, зокрема міжнародними організаціями, діяльність яких пов'язана з пропагандою комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів;
- 6) матеріали аудіовізуальних (електронних), друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств, які містять інформацію про порушення об'єктом правової експертизи вимог Закону;
- 7) інші факти, відображені на матеріальних носіях, які свідчать про наявність ознак порушення вимог Закону у діяльності об'єкта правової експертизи.

У разі надходження належно оформленого звернення може бути проведена правова експертиза щодо невідповідності діяльності юридичної особи вимогам Закону.

Також зазначаємо, що листи Міністерства юстиції України не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

З повагою

**Заступник Міністра
з питань державної реєстрації**

